

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA LOKALHISTORIEN

UDGIVET AF LOKALHISTORISK SELSKAB FOR BRØNSHØJ, HUSUM OG UTTERSLEV

Hvem husker feriemærkerne og feriemærkebogen? De smukke mærker med stor værdi blev anvendt indtil 1981, hvor feriegiro overtog udbetalingen af feriepenge. Men i en lang årrække udgav P&T de sommerglade mærker tegnet af Viggo Bang (1885-1967), blandt filatelister en berømt mand, eftersom han tegnede et væld af frimærker fra dengang der var postbude og postomdelinger til. Frederik d. 9. mærkerne, Niels Bohr, Rundetårn, Vitus Bering og historiske danske mindesmærker, ialt 95 frimærker var han tegneren bag.

Det første rigtige feriemærke tegnet af ham er fra 1943 med en idyllisk hulvej med en gammel mølle i baggrunden, andet feriemærke blev udsendt i 1949 med et kornneg omgivet af græs og buske, og den sidste udgivelse kom i 1958

*med en hybenrose og to sommerfugle på mærkerne med øreværdier og rejse-
bagage for dem med kroner på.*

*De viste feriemærker med cykel og hulvej er fundet i en samling papirer, som
er indleveret til Lokalthistorisk Arkiv. /hbs*

NYT FRA LOKALHISTORIEN udkommer fire gange om året. Eftertryk er til-
ladt efter aftale og med kildeangivelse. Bladet modtager meget gerne indlæg fra
medlemmerne, men redaktionen påtager sig intet ansvar, hverken for indhold el-
ler for korrektur.

Redaktion: Bo Öhrström (ansvarshavende).

Indhold

Møllestensfabrik og superhits af Helge Baun Sørensen	3
Historien om 3 butikker langs Frederikssundsvej og Frederiksborgvej og en enkelt biograf samt om de personer, der stod bag dem af Svend Ole Nielsen	13
Arrangementer og møder	23
Fuglsang Allé 114	25
Lokalthistorisk Butik	27
Åbent Hus i Lokalthistorisk Arkiv	27
Adresser	28

Møllestensfabrik og superhits

af Helge Baun Sørensen

- om et par upågtede fabriksbygninger på Rentemestervej og deres spændende historie.

I Nordvest går Rentemestervej som en rygrad gennem området fra Utterslev Torv til Lygten. Vejen har i mere end 100 år været et kraftcenter for industri, produktion, rygende skorstene, cyklende arbejdere og fascinerende produkter.

*1989. Rentemestervej med Schous markante sæbetårn, der minder om en raketaffyringsrampe. Det blev nedrevet i 1997. Bygningen foran er 'Tekno Fabrikken' fra 1936, som i dag rummer Glad-fonden med TV, teater og café. foto kbhbil-
leder*

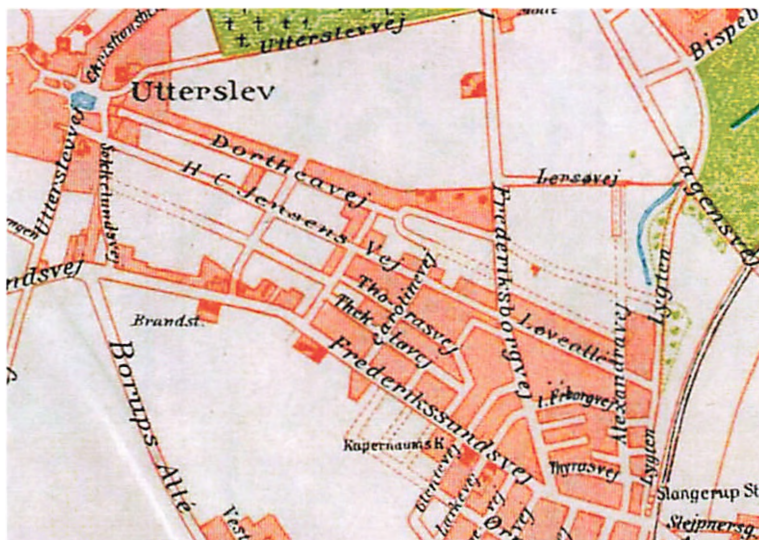
Et driftigt område

Det var her Glud & Marstrand fremstillede de blå kaffekander og andre emaljevarer til ethvert formål, Schous Fabrikker bød på sæbepulver, tandpasta, børster, plasticspande, nylonstrømper og et uendeligt udbud af varer, som vi i dag køber i Matas. Tekno

fabrikken med de berømte legetøjsbiler lå i nummer 47, ADI sko havde sin egen bygning overfor det nuværende Biblioteket ud til Tomsgårdsvej på Rentemestervej 69.

Kraftfulde virksomheder den ene efter den anden. I dag er det meste væk efter den store nedgangsperiode i 1970'erne, fabriksbygninger er jævnet med jorden og Emaljeparken har rejst sig, hvor Glud & Marstrand lå.

Men der ligger stadig gamle bygninger, som kan fortælle en spændende historie om svundne tider.

1920. KRAKs kort over Utterslev Mark med H. C. Jensensvej og Dortheavej, der udgår fra Utterslev Torv. Mod Lygten finder vi Løve Allé, som sammen med H. C. Jensensvej skiftede navn i 1930 til Rentemestervej.

Farverige firmaer

KRAKs vejviser er et vigtigt værktøj, når man skal danne sig et historisk overblik over Rentemestervejs udvikling. I udgaven fra 1950 finder vi eksotiske virksomheder som *Dansk Voks- og Pappmachékunst* (nu 'Kaffedepartementet'), *Dansk Panser-Box* (nedrevet, på hjørnet af Peter Ipsensvej) eller *Aktieselskabet Rosenborg Brøndanstalt*. (i dag lyd og tv-produktion).

Møllesten

Under studier af den stærkt fascinerende vej stødte jeg også på firmaet *Københavns Møllestensfabrik & Møllebyggeri Ferd. Jensen's Enke N. Nielsen & Co. Akts.* Intet mindre.

1950. KRAKs vejviser med det aflange firmanavn på Rentemestervej 23.

Det var en remse, der nok kunne få fantasien til at drage på langfart. Jeg forestillede mig en fabrik på størrelse med Vestas eller lignende med store haller, hvor hundrede arbejdere knoklede med at samle vindmøller og rulle møllesten. Men sådan var det naturligvis ikke.

Møllestensfabrikken havde til huse i nr. 23 i overskuelige bygninger, der stort set ligger som de blev bygget i 1900.

Prisvinder

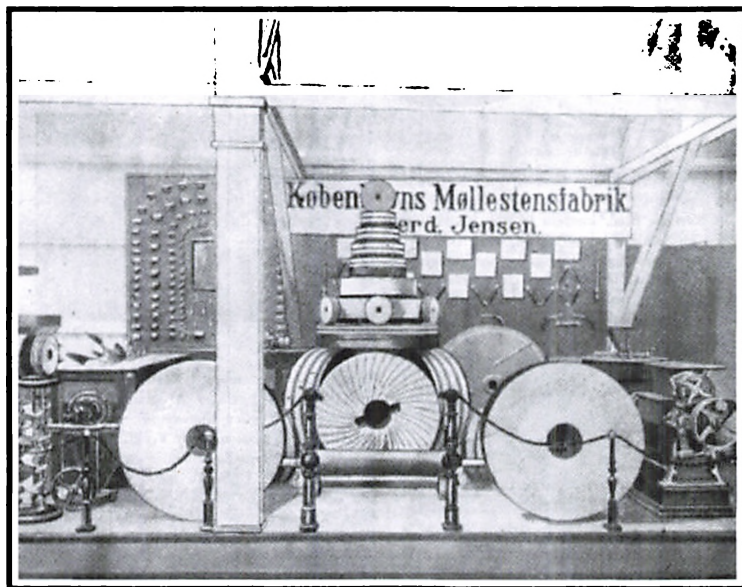
En nutidsdansker har ikke noget nært forhold til møllesten, andet end som klenodier i baghaver, men det er værd at dvæle ved en af de store pionerer indenfor branchen. Han hed Ferdinand Jensen (1844-1899) og grundlagde

Et smukt bomærke for Kjøbenhavns Møllestensfabrik, grundlagt af Ferd. Jensen og beliggende Vodroffsvej 61. Der er flere skorstene afbildet som tegn på aktivitet og driftighed, jo mere røg jo bedre, og vi finder osse en vindmølle, som firmaet blev specialister i sidenhen.

Københavns Møllestensfabrik i 1868. Virksomheden lå på Toldbodvej (i dag Esplanaden) og var berømt for sine kvalitetsprodukter. Han havde studeret i udlandet og havde specialviden om især franske og tyske møllesten. Han vandt priser, den ene efter den anden i Berlin, Malmø, København og Stockholm, og virksomheden flyttede til større forhold på Vodroffsvej.

Landsudstilling 1909

'Københavns Møllestensfabrik. Ferd. Jensen' står der på skiltet på bagvæggen og man fornemmer en stor produktstolthed. Fra Landsudstillingen i Aarhus 1909. Det interessante for os er, at det samme firmanavn mange år senere figurerer i forbindelse med Rentemestervej 23.

Ferd. Jensen var så velfunderet i fabrikationen, at han udgav en bog om emnet, som den dag i dag er en håndbog for fagfolk og interesserede i møllehistorie. (se moelleforum.dk)

DAMAS

Vores møllemand døde allerede i 1899, men virksomheden blev videreført af familien.

På et tidspunkt havde han forkortet navnet til DAMAS (Dansk Møllestens-fabrik Akts), som eksisterer den dag i dag som et firma, der har specialiseret sig i rensning og sortering af korn og frø.

I 1921 finder vi Møllestensfabrikken og Ferd. Jensens enke på Rentemestervej, hvor de tager over efter Maskinfabrikken HERA. I de næste årtier er der møllefabrik og møllestensfabrikation i bygningerne her i Nordvest med Schous Fabrikker som nærmeste nabo. Og endnu i 1950 kan vi altså genfinde 'Københavns Møllestensfabrik' som firmanavn i KRAK til trods for, at virksomheden gennem årene gradvist ændrer indhold og ejere. Og navnet DAMAS er altså blevet fastholdt helt op til vor tid.

Håndbog i møllesten

158

Franske Møllesten af hól Sten,

sammensatte af 8—12 kantstaaende Stykker Sten,

for Maling af

Cement, Fosfat, Koprofit, Emalje og
lignende haarde Emner.

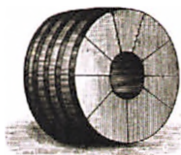

Fig. 40.

PRISLISTE.

Tyk- kelse i Tommer	Diameter 150 Centim. = 57 1/4"		Diameter 140 Centim. = 55 1/4"		Diameter 135 Centim. = 48"	
	Om- trønlig Vægt pr. Stk.	Pris pr. Stk.	Om- trønlig Vægt pr. Stk.	Pris pr. Stk.	Om- trønlig Vægt pr. Stk.	Pris pr. Stk.
	Kilogr.	Kroner	Kilogr.	Kroner	Kilogr.	Kroner
12	1200	260	1000	245	750	190
16	1500	295	1300	275	1050	220
17	1700	310	1400	298	1150	225
18	1800	320	1500	300	1200	230
19	1900	330	1550	308	1300	235
20	2000	340	1650	315	1350	240

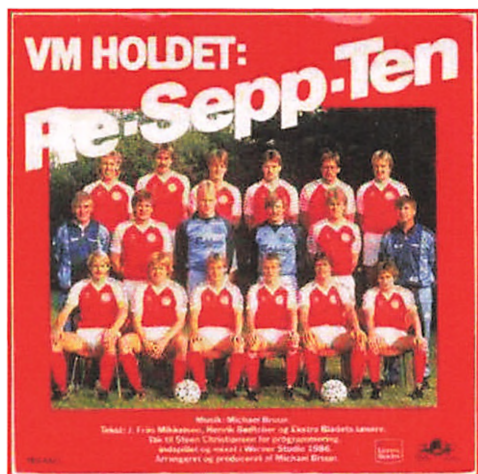
Fra Ferd. Jensens 'Haandbog i Mølleindustrien', der udkom 1893 var illustreret med smukke tegninger. Vi tænker i dag ikke over, hvor mange ting der er forarbejdet i en mølle. Vi kan måske nævne kaffe eller mel, men utallige råvarer bliver kværnet og malet før de når til forbrugeren. Som her: 'cement, fosfat, koprolit, emalje og lignende hårde emner', som der står. Møllehåndbogen er tilgængelig på nettet i facsimile.

Lydstudie rykker ind

I 1960'erne og 70'erne er der mange forskelligartede aktiviteter i bygningerne, papirlager, klejnsmedeværksted, reklamefirma, men i 1985 sker der noget afgørende, idet lydstudiet *Great Dane Music* rykker ind. Manden bag var Werner Scherrer, kendt af alle i musik- og lydbranchen ved den tid. Han havde haft lydstudie på Frederikssundsvej 60 og trængte nu til større lokaler. Trommeslageren Jan Sivertsen, der var flittig gæst, nævnte, at hans morfar havde nogen lokaler på Rentemestervej, som måske var en mulighed. De blev godkendt og lydmanden indrettede her 'Werner Studio' med det mest moderne udstyr, fuld digitaliseret og indspillede de kommende år plader med Dodo and the Dodos, TV-2, Lis Sørensen, Halberg-Larsen og mange andre berømte danske kunstnere.

Re-Sepp-ten

Højdepunktet indtraf kort tid efter indretningen, da der var VM i fodbold i Mexico og han fik besøg af landsholdet, der indsang fodboldsangen *Re-Sepp-ten*. Den blev et kæmpehit og den mest solgte single med Frank Arnesen som forsanger og Preben Elkjær og Michael Laudrup som baggrundsbrummere. Møllestensfabrikken havde i sandhed fået en ny lyd.

Omslag til 'Re-sepp-ten' med det danske fodboldlandshold fra 1986. Teksten til sangen blev skrevet af Henrik Bødtcher og Jarl Friis-Mikkelsen ud fra forslag fra Ekstra-bladets læsere. Musikken var af Michael Bruun, der osse sad bag knapperne i studiet på Rentemestervej.

Pladen blev udsendt af Replay Records (RES 4000) og er i dag den mest solgte single i Danmark med 170.000 solgte eksemplarer.

Et ubetinget højdepunkt i sangen er Dodo Gads solo: *Moder Danmark elsker alle/ danske drenge, der kan knalde/ bolden ud til verdens skue/ som en lille ny havfrue'.*

Mill Factory

I 1990'erne gik det tilbage for pladeindustrien, Werner Studio lukkede og Metronome overtog for en periode. I 2000 opkøbte musiker og lydtekniker Boe Larsen bygningen og studiet, byggede det om og har siden drevet det som et topmoderne lydstudie, hvor alle de store kunstnere igen kommer forbi og indspiller. bl.a. Sanne Salomonsen, Michael Learns To Rock, Sinne Eeg, Randi Laubek, Maria Lucia og Søs Fenger. Studiet råder over alt hvad der kræves, inklusive et Steinway koncertflygel D og topmoderne videoudstyr, så enhver kan komme og få lavet sin demo til Youtube.

'Mill Factory' studiet i dag med indehaver Boe Larsen ved knapperne. For at udelukke alle udefrakommende lyde og opnå den optimale lydæthed er et moderne studie et hus bygget inde i et hus. For 100 år siden var der møllestensproduktion i denne bygning. foto fra hjemmeside

Skiltene

I de sidste godt 20 år har lydstudiet på Rentemestervej 23 heddet 'Mill Factory'. Skiltet hænger i et af lokalerne som en hilsen til Ferd. Jensens Møllestensfabrik. Boe Larsen, der er indehaver af 'Mill Factory' har for nylig fået anskaffet sig et originalt støbejernsskilt med Ferd. Jensens navn på. Det er nu opsat på træskiltet mellem de to ord, så ringen er sluttet.

foto: hbs

Fundet på nettet maj 2021. Det originale støbejernsskilt fra Ferd. Jensens fabrik, som Boe Larsen helt naturligt måtte og skulle eje.

Teatergruppen Batida

På samme matrikel 5ad, Rentemestervej 25a, har teatergruppen BATIDA haft til huse i mange år.

BATIDA er 11 skuespillere og musikere, der giver 100 forestillinger om året for beboere i Nordvest, Brønshøj-Husum og Tingbjerg, på skoler og i institutioner, er på tourne, drager udenlands og spiller forestillinger i teatersalen i bygningen på Rentemestervej. Se mere på batida.dk

2021. Rentemestervej 25, Teatergruppen Batida's hjemsted. Her har der førhen har været vindmøllefabrik, metalværksted og bogbinderværksted.

Den blå trappe fører op til kontor og administration, mens der bag porten i midten er øvelokaler, værksted og rekvisitter. Længst til i bygningen inde i smøgen er der indgang til teatersalen. D. 29. juni er alle velkomne: "Vi fejrer vores nye facadeudsmykning og indgang til Batidas Teaterhus på Rentemestervej 25, som bl. a. Områdefornyelsen Nordvest og Realdania har bidraget til. Tegnet og bygget af Bureau Detours. Nyd et glas og lidt lækkert i vores fine gård, og kig også gerne indenfor. Batida vil stå for underholdning undervejs med musikalske indslag fra vores mange forestillinger. Ingen tilmelding, mød blot op."

% % %

Historien om 3 butikker langs Frederikssundsvej og Frederiksborgvej og en enkelt biograf samt om de personer, der stod bag dem

af Svend Ole Nielsen

Utterslev Messe. Frederikssundsvej 26

Forretningens lange historie går helt tilbage til ca. 1880. Da lå manufakturforretningen i meget beskedne forhold. Huset var så lavt, at man kunne lægge hænderne i tagrenden, blev det senere påstået. Det gamle hus blev revet ned, og en ny yderst moderne ejendom blev i 1880 opført af slagtermester Johnsen, hvori den gamle manufakturforretning fik lokaler. Slagtermesteren besluttede at give sin nye ejendom det besynderlige navn "Navnløse", og bag denne beslutning lå en uhyggelig hændelse. I den gamle slagtergård havde slagtermesteren haft en stald. Her var der en dag blevet fundet en vagabond, som var frosset ihjel. Det viste sig umuligt at finde ud af, hvem han var, eller hvad han hed. Han blev derfor begravet som en "udefineret person" – altså en Navnløs. Slagtermesteren besluttede derfor, at huset skulle hedde "Navnløse." Dette navn kom også til at stå med store bogstaver øverst på hjørnetårnet. I 1893 overtog en initiativrig ung mand ved navn Frithiof Gleesen forretningen, og han gav samtidig butikken navnet Utterslev Messe. Et navn det beholdt resten af sin levetid som manufakturforretning.

Ganske vist lå butikken ikke i Utterslev landsby, men manufakturhandler Gleesen var overbevist om, at han havde en naturlig kundekreds i den gamle landsby, hvad der med tiden viste sig rigtigt. Utterslev Messe blev med tiden kvartets og områdets førende butik inden for sin branche. Både Gleesen og hans kone blev begge to kendte og agtede skikkelser for deres menneskelige indstilling og deres gode forretningsmæssige principper. Den senere ejer Erik Carlsen hørte mange historier om Frithiof Gleesen fra ældre kunder, der havde oplevet ham. Han var efter sigende en festlig person, der var lige så speciel som vellidt, og ikke sjældent hørte Erik Carlsen en sjov anekdote om Gleesen. Han havde samtidig ry for at være en knagende dygtig forretningsmand, der byggede sin forretning op på handel med blandet manufaktur.

I februar 1934 overtog købmand H. P. Funch forretningen og videreførte den under navnet Utterslev Messe i de samme lokaler indtil 1938. Den gode, gammeldags service blev bevaret. I 1938 skete der dog nogle dramatiske ændringer. Fra offentlig side havde der i årene før 1938 været tale om nødvendigheden af en gadeudvidelse for at lette den stadig stigende trafik i krydset Frederikssund-

vej og Frederiksborgvej. Denne plan blev bestemt til at skulle føres ud i livet i 1938.

Postkort 1910 med Utterslev Messe. Bag træet og dets grene kan man skimte skiltet, der fortæller, hvad det er. Vi ser ned ad Frederikssundsvej og tv. løber Frederiksborgvej.

Forretningen flyttede midlertidigt til Frederiksborgvej 6, mens den gamle ejendom blev revet ned og erstattet af den nuværende bygning, der blev opført af den nye ejer sparekassen Bikuben. Den pudsige gamle bygning var et gedigent hus, der ellers kunne have stået mange år endnu; men den måtte ofres for den moderne tids krav. Den nyopførte bygning blev i den forbindelse rykket 6 m. tilbage.

Den 25. maj 1938 flyttede så købmand Funch ind i den nye ejendom med fuldt moderne indrettede lokaler.

H. P. Funch blev kendt for sit dygtige købmandskab og med sin sjældne evne til at gøre sig afholdt. Utterslev Messe fortsatte en støt fremgang under Funchs ledelse, og butikken bevarede og styrkede sit renommé som kvarterets førende forretning inden for sin branche.

På grund af svigtende helbred overdrog H. P. Funch i 1960 forretningen til sin søn Søren Funch og sin flerårige medarbejder Erik Carlsen. Disse to var begge klar over og indstillet på, at der måtte foretages visse ændringer for at gøre butikken tidssvarende og fremtidssikker. Erik Carlsen havde allerede inden han fik overdraget sin del af lederskabet af butikken, gjort sig mange overvejelser over, hvordan branchens fremtid ville forme sig, og han fandt det fornuftigt at lægge kursen om fra den blandede manufaktur til at være en specialforretning.

Fredag den 7. december 1962 kunne de to ledere præsentere kunderne for en nyindrettet butik, der havde gennemgået en gennemgribende modernisering og ombygning. Omverdenen og kunderne kunne nu konstatere, at butikken fremstod som en fuldt moderne specialforretning med sengeudstyr, hvidevarer, gardiner og gulvtæpper. Der blev gjort noget særligt ud af ”indvielsen”, idet der blev serveret kaffe med småkager, børnene fik balloner, og endelig var der en lille gave til dagens første 250 kunder.

Butikken havde nu et forretningsareal på 350 kvm, hvor stueetagen var reserveret sengeudstyr og gardiner af enhver slags, og på førstesalen kunne kunderne se et stort udvalg i tæpper.

Butikken lukkede omkring 1990 og fik derfor næppe mulighed for at fejre sit hundredårs jubilæum med navnet Upperslev Messe.

Onkel Butte (Sv. Aage Hilsboe) og hans butik. Frederiksborgvej 29

Nord-Vestavisens reporter besøgte i oktober 1960 Onkel Buttes lille butik på Frederiksborgvej 29. Onkel Buttes rigtige navn var S. Aage Hilsboe. Her kunne man både købe og bytte alskens blade, tegneserier og pocketbøger m.m.; men først skulle man op af den korte stejle trappe til indgangsdøren. Der lød en kort klemten fra klokken øverst oppe, når døren blev åbnet, og så kunne der ses bøger i metervis fra væg til væg og fra loft til gulv. Og Onkel Butte afslørede sin fortid som entertainer og underholdende mand. Journalisten blev mødt med følgende indledende salgstale: ”Mine damer og herrer træd inden for. Er hverdagen grå og trist? Hvem siger, at de er en uforlovet, ordinær fabrikspige. Køb denne bog og de vil se deres eget spejlbillede i heltinden lille frøken – Hej unge mand. De minder mig om Jeff Hardfighter – De ved ham den flotte uovervindelige cowboy. Jo vi har en del bøger om ham. Vær’s go at se dem om mine herrer. Til venstre er kassen med de 50-øres her dem til 75 øre.”

Han sad ofte bag disken med en stor cigar, husker flere af hans kunder, hvoraf mange var unge mennesker. De lagde ofte vejen forbi op gennem 1960-erne for

at købe den tids populære tegneserier som David Crockett og Kaptajn Mickey eller kiosklitteratur som Bill og Ben.

Onkel Buttes lille Brugtbogs butik med den korte men stejle trappe op til indgangsdøren. Trappen eksisterer stadig på samme sted.

Sv. Aage Hilsboe havde haft en lidt omtumlet tilværelse, før han købte butikken i 1957, som dengang havde været indrettet som en rulleforretning. Han havde bl.a. forsøgt sig som forretningsmand. På et tidspunkt havde han således tre chokoladeudsalg og en lille fabrik, men savnede at komme ud at underholde folk med sine små gøglerier, som han havde gjort lige fra sin tidlige ungdom. Han havde således deltaget i en masse foreningsarbejde. Allererst var han gået aktivt ind i afholdsbevægelsen, hvor han på et tidspunkt af bevægelsen fik overladt at iværksætte nogle propagandafremstød for foreningen. Han ændrede lidt på den sædvanlige form, der dengang bestod af oplæsning og diletantkomedier. Sidenhen involverede han sig også i fredsbevægelsen og deltog også i noget, der hed Herbergsringen.

Han konstaterede, at han havde det bedst med mange mennesker omkring sig, og afviklede derfor sine forretninger for at blive gøgler. Forretningerne havde dog heller aldrig havde været den helt store succes. Han rejste derefter rundt på markedspladserne, først med et Chokolade-lykkehjul, som han snart begyndte at supplere ved optræden for børn.

I forbindelse med et samarbejde med Professor Tribini blev han udnævnt til ballonkonge på en plakat efter ”professorens” forslag. Selve ideen til at arbejde med balloner fik han i et amerikansk tidsskrift. Han så her et billede af et dyrelignende væsen formet af balloner og tænkte straks, at her var noget nyt, der kunne fange interessen hos både voksne og børn. Onkel Butte faldt det let at udføre disse tricks med balloner, mens andre aldrig kunne få det lært, berettede han.

Selv efter at han overtog sin lille forretning på Frederiksborgvej fortsatte onkel Butte med at optræde med sine ballonkunster ved siden af arbejdet som antikvarboghandler. Denne optræden foregik hovedsageligt i foreninger, ved byfester og velgørenhedsarrangementer, og i sommerperioden blev det ofte til et par optrædener hver uge.

Tidligere havde Sv. Aage Hilsboe optrådt under navnet ”Ekskong Faruk”, hvor han både bar Fez, mørke briller og skæg, men det var han ikke alene om. Så en dag havde hans svigerinde foreslået, at han omdøbte sig til Onkel Butte, da hans lille niece i længere tid havde kaldt ham onkel Buta; ”ja og bare se på mig” havde Sv. Aage Hilsboe lakonisk bemærket til journalisten. Han syntes, at forslaget var både originalt og hyggeligt, og han foretog en navneforandring, der kom til at hænge ved ham.

Under interviewet kom en ung mand ind, der spurgte efter en bog, der hed noget i retning af ”Det fuldkomne ægteskab.” Hilsboe fandt bogen frem og lod den unge mand forstå, at han skulle lade konen læse med. Onkel Butte konstaterede over for journalisten, at der kom mange forskellige mennesker i hans butik og med lige så mange forskellige slags smag. Der var nogle, der selv skulle have lov til at gå rundt og kigge, mens andre skulle vejledes.

Onkel Butte kunne berette, at han som gøgler havde lært at tage bestik af folk, og omgang med mange mennesker havde han allerede haft i sine unge år. Han arbejdede dengang i ti år ved en kaffevogn. Kaffemanden var da en institution. Ham kom folk til, når der skulle skrives kærestebreve, eller hvis der skulle udformes en benådningssøgning, kunne Butte fortælle.

Asger Kofoeds boghandel. Frederikssundsvej 15.

Navnet på boghandelen giver næsten sig selv. Forretningen blev i marts 1907 overtaget af Asger Kofoed. Den forretning, han overtog, hed da Frederikssundsvejens Papirhandel, og den fik nu navnet Asger Kofoeds boghandel eller rettere Frederikssundsvejens Bog – Musik & Papirhandel, som han kaldte den for at undgå en forveksling med Kofoeds Boghandel på Østerbro.

Asger Koefoed blev født i København 23. november 1872. Efter endt handels-eksamen i 1887 tilbragte han sine boghandlerlære-medhjælper år i forskellige af Københavns og provinsens boghandler, indtil han i 1904 blev bestyrer og prokurist for A. Saxtorph – Becks boghandel. Han omtalte senere det hårde arbejde, han havde med at bringe denne boghandels omsætning i vejret. Den var under boghandlerens sygdom gået stærkt tilbage. Han syntes derfor, at det var på tide at begynde for sig selv efter i tyve år at have arbejdet for andre og for små gager.

De første år på Frederikssundsvej blev også strenge. Asger Koefoed måtte sørge for at få den papirforretning på fode igen, som under forgængerens sygdom og død var blevet stærkt forsømt. Det lykkedes ham efter en del års hårdt arbejde at opnå et ganske pænt resultat i nærområdet og det store opland, der hørte til. I forbindelse med sin 70 år fødselsdag i 1942 udtalte han sig til Dansk Boghandlertidende om sine første år i Utterslev, og om det han igangsatte dengang: ”Endvidere begyndte jeg musikhandel i ret stor stil og fik efterhånden en stor kundekreds herude, hvor man ganske savnede denne branche. Endelig ordnede jeg mit boghandlerforhold med forlagene i 1910, og så begyndte en agitation for boghandelen i hele kvarteret og oplandet herude, hvilket resulterede i en heldig forbindelse med mange slags mennesker og institutioner.”

Portræt af Asger Kofoed offentliggjort ved hans 70-års fødselsdag

Asger Koefoed var udover sit boghandlerarbejde et interesseret medlem af sine faglige organisationer. I sine unge år sad han i bestyrelsen for B.M.F., ligesom han i en årrække var kredsbestyrer i Københavns Understøttelsesforening i Brønshøj-Utterslev kreds. Fra 1920 var han medlem Kapernaums menighedsråd og blev senere medlem af kirkens bestyrelse som kasserer. Endelig gav han sin kone en stor del af æren for de resultater, der var opnået i både forretningen som i menighedsarbejdet.

Efter Asger Koefoeds død i 1959 overtog sønnen Cai Koefoed forretningen. Cai Koefoed var gået i faderens fodspor og havde været udlært i branchen siden 1936. Han kunne i forbindelse med boghandelens 75-års jubilæum i 1982 fastslå, at de folk, der langt tilbage i tiden var kommet i butikken hos hans far, stadig var trofaste bogkunder hos ham, og hvad angik institutioner var Cai Koefoed fast leverandør til et par af kvarterets skoler. Han mente, og at det måske i nogen grad hang sammen med, at han under sin uddannelse havde været på skoleforlaget Gjellerup, der havde givet ham et godt indblik i skolebøger og pædagogik. Det havde også betydet, at en del skole-, gymnasie- og seminarieelever kom i butikken for at hente supplerende lærebøger.

Foto af Asger Kofoeds boghandel fra 1982. Det er Cai Kofoed, der står ved indgangsdøren.

Cai Koefoed påpegede, at butikkens størrelse fra tid til anden kunne give visse problemer. Butikken var ikke ret stor, og lagerplads var der ikke meget af. Han påpegede, at både Radio/Tv og den skrevne presse gjorde det svært at disponere lageret 100 procent korrekt. Hvis en bestemt bog eller forfatter omtales i TV, steg efterspørgslen så voldsomt, at vi må bestille mange flere eksemplarer hjem end først beregnet. Det samme gjaldt i forbindelse med filmatiseringer af gamle klassikere. I øvrigt mente Cai Koefoed, at besættelsestiden med dens mørklæg-

ning var bogbranchens storhedstid. Han kunne dog også tilføje, at bibliotekerne sidenhen har haft en gunstig indflydelse på bogsalget.

Fejringen af 75-års jubilæet blev afholdt mandag den 22. marts 1982. Ægteparret Cai og Iris Koefoed holdt åbent hus i forretningen for både gamle og nye kunder. Der blev budt på vin og småkager, og i dagens anledning blev der udleveret gamle regnetabeller fra Asger Koefoeds tid.

Bispebjerg Bio. Frederiksborgvej 86

Den 5. december 1973 kunne Nord-Vestavisen på forsiden meddele sin læsere, at Bispebjerg Bio lukkede, og at der i stedet kom et supermarked. Hele ejendommen var blevet solgt, og den sidste forestilling ville blive vist den kommende fredag. Dermed lukkede den sidste og eneste biograf, der var tilbage i bydelen.

BISPEBJERG
Frederiksborgvej 86
C. 6339 fra kl. 17

BIO

Onsdag og torsdag kl. 7 og 9:
Plys og papegøjer
Den engelske crazy-thriller.
Tilladt for børn over 12 aar.

Fredag, lørdag og søndag
kl. 7 og 9:

DEN BIODRØDE CIRKEL
EN AGIT
LUCKY WHEEL
THRILLER
SPINNING TERROR SENSATION

Søndag kl. 6:
Tegnefilm-show

Fra mandag kl. 7 - 9

HIROSHIMA
- min Elskede
EMMANUELE RIVA
THE ELIJAH
OKADA
FRANÇOIS TRUFFAUT
Grønne
indskudt
sprog
indskudt

Ligeledes afsluttedes en epoke med biografen på hjørnet Frederiksborgvej og Landsdommervej. Biografen havde da ligget der siden 1940, hvor skuespilleren Søren Kjelstrup var den første direktør. Siden fulgte Johan Ankerstjerne. K. E. Jørgensen blev direktør for biografen den 1. oktober 1967. Han var en engageret filmdirektør, og han var også meget optaget af det gennembrud af en nye filmgeneration, der fandt sted over det meste af Europa i sidste halvdel af 1960-erne og begyndelsen af 1970-erne. Der var dengang bl.a. tale om nybølgen i fransk film med instruktører som bl.a. Godard og Francois Truffaut m.fl. En lignende udvikling fandt sted i flere andre lande i Europa.

K. E. Jørgensen gjorde sig i det hele taget mange overvejelser omkring filmens udvikling og om det repertoire, han kunne tænke sig at præsentere for sit publikum. Dette gjorde han rede for i adskillige interviews med Nord-Vestavisen.

Om den nye tendens hos de film, der kom frem efter at han var tiltrådt som biografdirektør, udtalte han til Nord-Vestavisen den 23. september 1970, at film altid havde besiddet en form for underholdning. Han kunne også konstatere, at

med mange af de nye unge filminstruktører, der var kommet frem i de senere år, ville man kunne iagttage, at de ville noget med de film, de skabte, altså ud over bare at tjene penge. Og så fortsatte han: ”Mange af de film, der dukker op i dag, har altid et politisk sigte, og det kan være både til højre og venstre – som eksempel kan nævnes ”Z” og ”Oprøret i Ådalen.” Film af den slags er som regel lavet af alvorligt tænkende mennesker, der vil noget med deres film. De to nævnte film har jeg vist for nylig i Bispebjerg Bio – uden særlig succes, hvad jeg dog ikke forstår.”

Sammenfattende mente K. E. Jørgensen, at hovedparten af de film, der produceredes dengang, besad en langt bedre kvalitet end de film, der blev produceret og sendt på markedet i slutningen 50-erne og i starten af 60-erne og han så forklaringen herpå således: ”Læg mærke til, at mange af de gode filminstruktører er ganske unge mennesker – som regel ikke folk, der har beskæftiget sig med film gennem en menneskealder; dermed være ikke sagt at de ”garvede gutter” ikke kan lave film i dag – det er absolut ikke tilfældet.”

K. E. Jørgensen bemærkede også, at der var en tendens til, at det unge publikum var begyndt at forholde sig langt mere kritisk til filmmediet, og at de levede meget mere med i filmverdenen, end deres forældre gjorde, da de var unge. Dengang var det mere filmheltedyrløse - her omkring 1970 var det filmens virkning og det kunstneriske islæt, der taltes om.

K. E. Jørgensen ville gerne følge op på denne nye tendens inden for sit filmpublikum, og fik den ide at etablere en filmklub i begyndelsen af 1970. Den fik navnet ”Weekend”, og i september samme år kontaktede filmklubbens bestyrelse en gruppe af unge mennesker og bad dem sammensætte et program, som de mente ville tiltale biografpublikummet set fra deres side. Det drejede sig om 5 film, der alle tilhørte den mere ”seriøse” genre og bl.a. var instrueret af filmskabere som Jean-Luc Godard, Samuel Fuller og Carl Th. Dreyer. Disse film ville alle blive vist i Bispebjerg Bio inden jul samme år

Også på andre områder gjorde K. E. Jørgensen en indsats for at imødekomme andre grupper af mennesker, der havde deres egen tilgang til film og biografen. Således var der hver torsdag reserveret film for ”Grethe-klubben,” der var en klub for de ældre biografgængere, og det var en særlig glæde for biografdirektøren, der udtrykte det sådan til Nord-Vest Avisen den 28. januar 1970: ”Det er en fornøjelse at kunne vise nogle gamle film, som de kan huske, og så se gensynsglæden i deres ansigter. Vi viser som regel kun gamle danske film ved disse forestillinger. Jeg fortryder absolut ikke, at jeg er indgået i et samarbejde med Grethe-klubben.”

I forbindelse med lukningen var biografdirektøren glad for, at ældreklubberne kunne fortsætte i Colosseum biografen, ligesom børnefilmklubben kunne fortsætte i Nora Bio.

Hvad angår K. E. Jørgensens egen begrundelse for lukningen, så mente han, at der længe havde været en tendens til lukninger af københavnske biografteatre, og under alle omstændigheder ville også han opgive sin bevilling til at drive biograf. I stedet ville han koncentrere sig om den anden del af hans filmvirksomhed, der var den langt mest indbringende del af hans filmforretninger. Det drejede sig om hans udlejningsvirksomhed "Alliance-Film", som han fortsatte ved at flytte over til de da flotte nye kontorer i Forlagshuset på Bygmestervej.

Et sjældent billede. Bispebjerg Bio på Frederiksborgvej en hverdag o. 1970 med en ægte sporvogn og en rød Folkevogn. Linje 16 ophørte i april 1970, hvor den blev omlagt til busdrift, mens biografen virkede endnu et par år.

Bispebjerg Bio var meget anvendt som pladestudie i 1950'erne og 60'erne, hvor bl.a. Gustav Winckler, Raquel Rastenni og Otto Brandenburg indsang deres plader. Pophittet 'Lets go' med Sir Henry and his Butlers fra 1964 er også indspillet her.

Benyttede kilder: Nord-Vest Avisen 1960-62, 1970,1973, 1982. Dansk Boghandlertidende, 1942.

Arrangementer og møder

Onsdag d. 18. august 2021 kl. 13:00 & 15:00

Byvandring på Rentemestervej

Vi går en tur i Nordvest i området, hvor der i gamle dage var fabrikker og industri, rygende skorstene og cyklende arbejdere.

Mødested: Ved Biblioteket, Rentemestervej 76

Guide: Helge Baun Sørensen

Tilmelding: info.lhsbhu@gmail.com

Kun for medlemmer af Lokalhistorisk Selskab

Mere info følger via hjemmeside og pr mail

Onsdag d. 25. august 2021 kl. 13:00-16:00

Medlemsmøde i Pilegården

Efter den lange coronapause skal vi igen mødes og se billeder.

Der bliver vist et udvalg af billeder fra Husum, Frederikssundsvej og fra Jørgen Bjerregårds fine samling, der dækker hele vores område. Der bydes på kaffe og kringle.

Sted: Salen på 1. sal i Pilegården, Brønshøjvej 17

Kun for medlemmer

Tilmelding: info.lhsbhu@gmail.com

Onsdag d. 22. september 2021 kl. 19:00-21:00

Lokalhistorisk billeдаften

- med sjældne billeder fra bydelen.

Sted: Pilegården, Brønshøjvej - Salen på 1. sal

Lokalhistorisk Selskab er tilbage med de populære billeдаftener i Pilegården. Kom og se gamle billeder fra Brønshøj i 1920'erne, 30'erne og 40'erne fra den uvurderlige samling, som Lokalhistorisk Arkiv for nylig har modtaget.

Arr. Lokalhistorisk Selskab

Gratis adgang

NB. Book gratis billetter her:

Ak, så forandret! Billedet viser den idylliske rotunde, hvor Hovedvangen (i dag Hareskovvej) krydser Mellemvangen. Stedet var oprindeligt planlagt som midtpunktet i havebyen Præstevang med lokale butikker: købmand, ismejeri og bager. Men efter krigen blev trafikken så heftig, at rotunden forsvandt, og i 1960'erne blev Hareskovvej udvidet og tunnelen under Bellahøj en realitet.

Det betød, at de tre villaer til højre i billedet måtte rives ned. Der er sket så meget siden, at det kan være svært at genkende. Ved samme lejlighed blev den smukke allé, Hyrdevangen skåret midt over. Postkortet er fra o. 1930 og udgivet af Calbergs Boghandel i Brønshøj.

Onsdag d. 29. september 2021 kl. 15:00-17:00

Historier fra Emdrup

Sted: Emdrup Kirke, Ved Vigen 7-9, 2400 København NV

Lokalhistorisk Selskab afholder sammen med Emdrup kirke et arrangement, hvor der fortælleres om Emdrup.

Det oprindelige bondeland, der blev det yderste af København, med en voksende befolkning samt industri, og som i 1961 fik sin egen kirke.

Nærmere information kommer via mail og Selskabets hjemmeside.

Tilmelding er nødvendig, mail til info.lhsbhu@gmail.com

Fuglsang Allé 114

Brønshøjgaards Købmandshandel på Fuglsang Allé. Den landlige ejendom på hjørnet af Borrebyvej med bindingsværk og hygge har været den lokale købmand i generationer, Allan Andersson BE 5651. Og med bagerbutik ved A. Hansen BE 10 92.

I en årrække i 1980'erne holdt reggaegruppen Maui Wowie til her og spillede gerne for åbne vinduer, hvad naboerne ikke havde noget imod.

Sidenhen har Annette og Allan boet der. De ernærede sig med at klunse, istandsætte og sælge + huse slidte børn og unge, som trængte til forståelse, selvværd og den slags. De lånte deres meget specielle hus til alle 'Max Pinlig'-filmene.

Nu er der bofællesskab med 2 familier og en masse børn/alle drenge - skægge søde mennesker. Fine naborelationer hele vejen

Gode nabohilsner fra Finn Gunst.

...

Tak til Finn Gunst for billedet og for erindringerne om bygningen og dens beboere.

Finn og hans kone Nancy flyttede ind i villaen ved siden af, Fuglsang Allé 116 i 1980.

Max Pinlig

Max Pinlig, dansk børnefilm fra 2008 instrueret af Lotte Svendsen om Max (Samuel Heller Seiffert), der bor sammen med sin mor (Mette Horn), der er så pinlig. De bor i det let genkendelige hus på Fuglsang Allé 114 og en hel del af handlingen udspilles i Brønshøj. En scene foregår i Brønshøj Kirke.

Der kom i alt 3 film i serien: Max Pinlig (2008), Max Pinlig 2 Sidste skrig, 2011 og Max Pinlig 3 På Roskilde, 2012.

Finn Gunst husker tilbage: "Som nabo til optagelserne af Max Pinlig gennem adskillige år, var det herligt at støtte dette charmerende filmprojekt på forskellig vis: Vi lånte dem rekvisitter, vi lånte vores garage og forhave ud til filmholdet. Jeg skal sent glemme Mette Horn, der efter den sidste film kom og sagde tak for denne gang: 'Jeg vil altid huske skyggen under jeres æbletræ - den var der brug for i pauserne...'

Som tak for hjælpen modtog vi også en del DVD'er af holdet. Og vi kom med på den sidste films rulletekster...."

Lokalhistorisk Butik

Lokalhistorisk Selskab har i den seneste tid fået fremstillet mange spændende sager postkort, dækkeservietter, musemåtter, landkort m.m., som vi har præsenteret for medlemmerne i et nyhedsbrev i midten af februar 2021. Varerne sælges gennem mail til info.lhsbhu@gmail.com og i Lokalhistorisk Arkiv, se herefter.

Åbent Hus i Lokalhistorisk Arkiv alle torsdage kl. 18:00-20:00 helligdage og skoleferier undtaget

Arkivet befinder sig på 1. sal i Kulturhuset Pilegården, Brønshøjvej 17, hvor alle er velkomne til at kigge forbi. Arkivet rummer en stor billedsamling, som man kan gå på opdagelse i og en imponerende samling af lokalaviser, Brønshøj-Husum Avis 1922-2016, Nordvest Avisen 1960-95, Husum Bladet og Husum Avis alle numre. Kig forbi, stil spørgsmål og få en hyggelig sludder. Vi tager desuden imod gamle fotos fra lokalområdet og arkivalier af alle slags.

Kulturhuset Pilegården

Lokalhistorisk Selskab for Brønshøj, Husum og Utterslev
Hjemmeside: www.lokalhistorie-bhu.dk
Facebook: Lokalhistorisk for Brønshøj, Husum og Utterslev

Formand: Bo Öhrström, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj, tlf. 4046 9984
e-mail: bo.oehrstroem@gmail.com

Næstformand: Helge Baun Sørensen, Upsalagade 4, st.tv., 2100 Kbh. Ø
tlf. 2423 8280, e-mail: hbs@nr83.com

Kasserer: Anne Brix Christiansen, Dyssevænget 74, 2700 Brønshøj
tlf. 3150 9205, e-mail: anne.brix.christiansen@gmail.com

Anne-Lise Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj, tlf. 3871 4485
e-mail: alk.cre@gmail.com

Svend Ole Nielsen, Birkedommervej 93, 1, 2400 København NV
tlf. 2084 0553, e-mail: svole2@gmail.com

Irene Hjelmslund, Frederiksborgvej 163 st.th, 2400 København NV
tlf. 3967 9054, e-mail: irene@hjelmslund.dk

Yrsa Holm Kristensen, Poppelhusene 33, 2600 Glostrup
tlf. 2325 0236, e-mail: flyr@mail.tele.dk

Suppleanter:

Manfred Crety, Bjernedevej 13, 2700 Brønshøj,
tlf. 3871 4485, e-mail: mcretym@gmail.com

Reidun Jarlhøj, Abrikosvej 3, 2400 København NV
tlf. 6179 8445, e-mail: reidun@linuxmail.org

Lokalhistorisk konsulent:

Christian Kirkeby, tlf. 2546 8917, e-mail: chr.kirkeby@live.dk

Hvis man ønsker at modtage e-mails om Selskabets arrangementer, bedes man indsende egen e-mail-adresse til bo.oehrstroem@gmail.com

Kontingent for juli 2021– juni 2022: 150 kr.

Bankkonto: Registreringsnummer 9570 kontonummer 4992458

MobilePay: Nummer 324850

Tryk: Tryk & Kopiservice, Toftemosevej 35, 2650 Hvidovre, tlf. 2713 2020